

Besluit

Gewijzigd X-factorbesluit Netbeheerder van het Net op Zee 2022-2026

Ons kenmerk : ACM/UIT/608782
Zaaknummer : ACM/23/186811
Datum : 4 maart 2024

Besluit van de Autoriteit Consument en Markt tot vaststelling van de korting ter bevordering van de doelmatige bedrijfsvoering ingevolge artikel 42c, eerste lid, van de Elektriciteitswet 1998 voor de periode van 1 januari 2022 tot en met 31 december 2026 TenneT TSO B.V., als netbeheerder van het net op zee.

1. Inleiding en leeswijzer

1. Met dit besluit geeft de Autoriteit Consument en Markt (hierna: de ACM) uitvoering aan artikel 42c, eerste lid, van de Elektriciteitswet 1998 (hierna: E-wet). Op grond hiervan moet de ACM voor de netbeheerder van het net op zee de korting ter bevordering van de doelmatige bedrijfsvoering (hierna: x-factor) voor de netbeheerder van het net op zee vaststellen.
2. De ACM stelt dit besluit vast voor de periode van 1 januari 2022 tot en met 31 december 2026. Dit besluit stelt de x-factor vast voor TenneT TSO B.V., als netbeheerder voor het net op zee (hierna: de netbeheerder van het net op zee).
- 2a. De ACM heeft de x-factor voor de netbeheerder van het net op zee voor de periode 1 januari 2022 tot en met 31 december 2026 vastgesteld bij besluit van 16 september 2021.¹ Vanwege een uitspraak van het College van Beroep voor het bedrijfsleven van 4 juli 2023² (hierna: de uitspraak van het CBb) heeft de ACM het methodebesluit netbeheerder van het net op zee 2022-2026 gewijzigd.³ De wijziging van de methode leidt tevens tot een wijziging van de x-factor. Om deze reden stelt de ACM dit gewijzigde besluit vast, ter vervanging van het besluit van 16 september 2021. Voor de leesbaarheid zijn de gewijzigde randnummers ten opzichte van het besluit van 16 september 2021 geel gemarkeerd.
3. Dit besluit bestaat uit een aantal hoofdstukken. Hoofdstukken 2 en 3 bevatten de procedure van totstandkoming en het wettelijk kader van dit besluit. In hoofdstuk 4 stelt de ACM de begininkomsten en de x-factor vast. In hoofdstuk 5 staat het dictum verwoord.
4. De ACM heeft één bijlage toegevoegd aan het besluit. Deze bijlage betreft de gewijzigde x-factorberekening (hierna: x-factormodel). Deze bijlage is een integraal onderdeel van dit besluit.

2. Procedure van totstandkoming van dit besluit

5. Voorafgaand aan dit besluit heeft de ACM, bij besluit van 20 september 2021 met kenmerk ACM/UIT/556554 de methode vastgesteld, als bedoeld in artikel 42b, eerste lid, van de E-wet. Op 14 december 2023 heeft de ACM de methode gewijzigd vastgesteld naar aanleiding van de uitspraak van het CBb. In het gewijzigde besluit heeft de ACM vastgesteld dat zij:
 - als uitgangspunt neemt dat de investeringen Borssele Alpha en Beta elk 100% doelmatig zijn, in plaats van 98% doelmatig zoals de ACM op basis van de projectspecifieke toets van DNV had geconcludeerd.
 - ten behoeve van de vaststelling van de WACC de parameter risicovrije rente bepaalt aan de hand van staatsobligaties met een looptijd van twintig jaar en bepaalt dat de risicovrije rente minimaal 0,5% bedraagt.De in dit besluit opgenomen x-factor is met toepassing van deze gewijzigde methode berekend.
6. De financiële data die de basis vormen voor de berekening van de x-factor worden in belangrijke mate ontleend aan de reguleringsdata die de netbeheerder van het net op zee desgevraagd aan ACM heeft aangeleverd. De ACM heeft de meest recente reguleringsdata over het jaar 2020

¹ Besluit van 16 september 2021 met kenmerk ACM/UIT/561190.

² ECLI:NL:CBB:2023:318.

³ Besluit van 14 december 2023 met kenmerk ACM/UIT/600686.

ontvangen op 25 juni 2021 en een aanvulling op de reguleringsdata over de jaren 2018 en 2019 op 22 juli 2021.

7. De gehanteerde gegevens en de gewijzigde berekening van de x-factor (zie Bijlage 1) zijn op 22 november 2023 voor een feitelijke controle aan TenneT voorgelegd. TenneT heeft aangegeven dat zij hier geen opmerkingen bij heeft.
8. De ACM merkt op dat de x-factor gewijzigd kan worden, indien na het nemen van onderhavig besluit blijkt dat de gehanteerde gegevens en/of aannames onjuist of onvolledig zijn.

3. Wettelijk kader

9. De wetgever heeft de ACM belast met de taak een reguleringsystematiek vast te stellen waarmee de doelmatigheid van de bedrijfsvoering en de meest doelmatige kwaliteit van de uitvoering van de wettelijke taken van de netbeheerder van het net op zee worden bevorderd. Jaarlijks stelt de ACM in het inkomstenbesluit de toegestane inkomsten vast voor de uitvoering van de taken genoemd in artikel 16, zestiende lid, van de E-wet. De ACM vindt het belangrijk om inzichtelijk te maken hoe deze inkomsten samenhangen met het onderhavige besluit en met de methode tot vaststelling van de x-factor van de netbeheerder van het net op zee. De ACM hecht hier aan omdat deze begrippen, en de daarbij behorende besluiten van de ACM, onlosmakelijk met elkaar zijn verbonden.
10. De methode tot vaststelling van de x-factor voor de netbeheerder van het net op zee is vastgelegd in een separaat methodebesluit. De wettelijke grondslag hiervoor is artikel 42b van de E-wet:
“1. De Autoriteit Consument en Markt stelt na overleg met de gezamenlijke netbeheerders en representatieve organisaties van partijen op de elektriciteitsmarkt, ten aanzien van de taken van de netbeheerder van het net op zee, genoemd in artikel 16, zestiende lid, met inachtneming van het belang dat door middel van marktwerking ten behoeve van afnemers de doelmatigheid van de bedrijfsvoering en de meest doelmatige kwaliteit van het transport worden bevorderd en rekening houdend met het belang van voorzieningszekerheid, duurzaamheid en een redelijk rendement op investeringen, voor de netbeheerder van het net op zee, de methode vast tot vaststelling van de korting ter bevordering van de doelmatige bedrijfsvoering en de toegestane inkomsten.
2. Het besluit tot vaststelling van de methode geldt voor een periode van ten minste drie en ten hoogste vijf jaar.
3. De korting ter bevordering van de doelmatige bedrijfsvoering heeft onder meer ten doel te bereiken dat de netbeheerder van het net op zee in ieder geval geen rendement kan behalen dat hoger is dan in het economische verkeer gebruikelijk.
4. Bij de beoordeling van de doelmatigheid van de kosten ten behoeve van de korting ter bevordering van de doelmatige bedrijfsvoering van de beheerder van het net op zee:
 - a. worden niet-beïnvloedbare kosten door de Autoriteit Consument en Markt zo veel mogelijk buiten beschouwing gelaten;*
 - b. laat de Autoriteit Consument en Markt de kosten die betrekking hebben op landspecifieke kenmerken, waaronder de kwaliteit van het net, buiten beschouwing.*
5. Bij de vaststelling van de korting ter bevordering van de doelmatige bedrijfsvoering:
 - a. worden de niet-beïnvloedbare kosten door de Autoriteit Consument en Markt buiten beschouwing gelaten;*

b. houdt de Autoriteit Consument en Markt in ieder geval rekening met de financierbaarheid van de netbeheerder van het net op zee”.

11. De ACM stelt ten behoeve van het jaarlijkse inkomstenvoorstel van de netbeheerder van het net op zee periodiek de x-factor vast en stelt met dit besluit de hoogte van de x-factor vast door de methode uit het methodebesluit toe te passen. De wettelijke grondslag voor onderhavig besluit is artikel 42c, eerste lid, van de E-wet:

“1. Ten behoeve van het voorstel voor de toegestane inkomsten, bedoeld in artikel 42d, eerste lid, stelt de Autoriteit Consument en Markt voor de netbeheerder van het net op zee voor dezelfde periode als waarvoor het besluit, bedoeld in artikel 42b, eerste lid, geldt, de korting ter bevordering van de doelmatige bedrijfsvoering vast.”

12. De netbeheerder van het net op zee zendt jaarlijks aan de ACM een voorstel voor de toegestane inkomsten benodigd voor de uitvoering van de taken genoemd in artikel 16, zestiende lid, van de E-wet. Daarbij neemt de netbeheerder van het net op zee de bij onderhavig besluit door ACM vastgestelde x-factor in acht. De wettelijke grondslag hiervoor is artikel 42d, eerste lid, van de E-wet:

“1. De netbeheerder van het net op zee zendt jaarlijks voor 1 oktober aan de Autoriteit Consument en Markt een voorstel voor de toegestane inkomsten voor de uitvoering van de taken genoemd in artikel 16, zestiende lid, met inachtneming van:

a. de formule

$$TI_t = \left(1 + \frac{cpi - x}{100}\right) TI_{t-1}$$

waarbij

TI_t = de totale inkomsten in het jaar t;

TI_{t-1} = de totale inkomsten in het jaar voorafgaande aan het jaar t;

cpi = de relatieve wijziging van de consumentenprijsindex (alle huishoudens), berekend uit het quotiënt van deze prijsindex, gepubliceerd in de vierde maand voorafgaande aan het jaar t, en van deze prijsindex, gepubliceerd in de zestiende maand voorafgaande aan het jaar t, zoals deze maandelijks wordt vastgesteld door het Centraal Bureau voor de Statistiek;

x = de korting ter bevordering van de doelmatige bedrijfsvoering;

b. de gemaakte kosten voor investeringen, bedoeld in artikel 20d, derde lid, voor zover de kosten doelmatig zijn;

c. een schadevergoeding als bedoeld in artikel 16f;

d. de geschatte vermogenskosten die de netbeheerder van het net op zee in het jaar waarop het voorstel betrekking heeft zal maken met betrekking tot nog niet in gebruik genomen investeringen, waarop de procedure, bedoeld in artikel 3.35, eerste lid, aanhef en onderdeel c, van de Wet ruimtelijke ordening van toepassing is;

e. de geschatte kosten die de netbeheerder van het net op zee heeft voor investeringen die in het jaar waarop het voorstel betrekking heeft, in gebruik worden of zijn genomen, waarop de procedure, bedoeld in artikel 3.35, eerste lid, aanhef en onderdeel c, van de Wet ruimtelijke ordening van toepassing is”.

13. De ACM stelt jaarlijks de toegestane inkomsten van de netbeheerder van het net op zee vast (hierna: inkomstenbesluit). Dit inkomstenbesluit bevat de toegestane inkomsten die de netbeheerder van het net op zee mag ontvangen. De wettelijke grondslag voor de vaststelling van de toegestane inkomsten door de ACM is gelegen in artikel 42e, eerste lid, van de E-wet.

“1. De Autoriteit Consument en Markt stelt de toegestane inkomsten, met in achtneming van artikel 42d, eerste en tweede lid, van de netbeheerder van het net op zee, jaarlijks vast.”

4. Begininkomsten 2021 en x-factor

14. In het methodebesluit heeft de ACM vastgesteld dat zij de begininkomsten van de netbeheerder van het net op zee bepaalt op het efficiënte kostenniveau 2021, waarbij het efficiënte kostenniveau zodanig is dat de netbeheerder van het net op zee opgeteld over de reguleringsperiode haar verwachte efficiënte kosten inclusief een redelijk rendement terugverdient.⁴
15. Uit het x-factormodel (Bijlage 1) volgt dat het efficiënte kostenniveau 2021 van de netbeheerder van het net op zee gelijk is aan 144.016.821 euro. Op basis hiervan stelt de ACM de begininkomsten van de netbeheerder van het net op zee vast op de hoogte van het hiervoor genoemde bedrag.
16. Volgens de wettelijke formule in artikel 42d, eerste lid, aanhef en onder a, groeien of dalen de toegestane inkomsten in gelijke stappen per jaar naar de efficiënte kosten aan het einde van de reguleringsperiode. De ACM berekent in het x-factormodel welke x-factor zij in elk jaar moet toepassen op de tariefinkomsten aan het begin van de reguleringsperiode (de 'begininkomsten') om geleidelijk naar dit eindpunt te komen. Uit het x-factormodel (Bijlage 1) volgt een x-factor van 0,90% per jaar uit deze berekening. De ACM stelt de x-factor voor de netbeheerder van het net op zee vast op de hoogte van het hiervoor genoemde percentage.

⁴ Zie paragraaf 8.1.2 van het gewijzigd methodebesluit Netbeheerder van het Net op Zee 2022-2026 met kenmerk ACM/UIT/600686.

5. Dictum

17. De Autoriteit Consument en Markt maakt gebruik van haar bevoegdheid als bedoeld in artikel 42e, vierde lid, van de Elektriciteitswet 1998 om de begininkomsten van de netbeheerder van het net op zee gelijk te stellen aan de verwachte efficiënte kosten. De begininkomsten van de netbeheerder van het net op zee zijn gelijk aan 144.016.821 euro.
18. De Autoriteit Consument en Markt stelt de korting ter bevordering van de doelmatige bedrijfsvoering als bedoeld in artikel 42c, eerste lid, van de Elektriciteitswet 1998 voor de periode van 1 januari 2022 tot en met 31 december 2026 voor de netbeheerder van het net op zee, TenneT TSO B.V., vast op 0,90% per jaar op basis van het model in Bijlage 1 bij dit besluit.

Den Haag,
Datum: 4 maart 2024

Autoriteit Consument en Markt
namens deze,

w.g.
mr. P.C.M. Bijlenga
Teammanager Directie Energie

Als u belanghebbende bent, kunt u bezwaar maken tegen dit besluit. Stuur uw gemotiveerde bezwaarschrift naar de Autoriteit Consument en Markt, Directie Juridische Zaken, postbus 16326, 2500 BH Den Haag. Dit moet u doen binnen zes weken na de dag waarop dit besluit bekend is gemaakt. In uw bezwaarschrift kunt u de Autoriteit Consument en Markt verzoeken in te stemmen met rechtstreeks beroep bij de bestuursrechter.

Bijlage 1 Gewijzigde X-factorberekening Netbeheerder van het Net op Zee 2022-2026

1. De ACM heeft op haar website (www.acm.nl) het Excelbestand “Gewijzigde X-factorberekening Netbeheerder van het Net op Zee 2022-2026” gepubliceerd met daarin de berekening van de begininkomsten 2021 en de x-factor voor de netbeheerder van het net op zee voor de periode 2022-2026. Dit bestand is gepubliceerd als bijlage bij dit besluit en maakt hier integraal onderdeel van uit.